

[Industriministeren]

let minimum på 9. Langt de fleste danske pengeinstitutter har derfor stadig en betydelig stødpude mod tab.

For det andet er der i Danmark en lang tradition for, at der i god tid hensættes til udlån, som vurderes at udgøre en tabsrisiko, dvs. at man ikke afventer, at tabet konstateres.

For det tredje har vi i Danmark en god lovgivning og et effektivt tilsyn med vore finansielle virksomheder. Tilsynet er ud over løbende indberetninger tillige baseret på regelmæssige inspektioner. Dette har betydet, at Finanstilsynet i de fleste tilfælde har nået at gribe ind over for problemer, før det blev for sent. Der har dog i 1992 været behov for hjælpeforanstaltninger af forskellig karakter i enkeltstående tilfælde; desuden er en enkelt nichebank og to små andelskasser trådt i betalingsstandsning, men indskyderne er i disse tilfælde blevet dækket gennem indskydergarantifonden.

Det vil naturligvis ikke kunne afvises, at der også fremover vil kunne opstå problemer i enkelte institutioner, hvilket følger af, at banker også er erhvervsvirksomheder.

For det fjerde var den såkaldte deregulering i Danmark mindre omfattende og mindre brat. De danske finansielle virksomheder har aldrig været så regulerede som i de øvrige nordiske lande, og lempelserne blev gennemført gradvis over en lang periode. Virksomhederne har derfor i mange år arbejdet på markedsmæssige betingelser og har haft tid til at vænne sig til friere vilkår og den stærkere konkurrence. Danmark har heller ikke inden for realkreditsektoren haft tilsvarende problemer som de øvrige nordiske lande, hvor der har været tale om konkurser, hvilket ikke mindst skyldes de særlige danske regler for lånegrænser og værdiansættelse. Hertil kommer det såkaldte balanceprincip, hvorefter der kræves en meget høj grad af overensstemmelse mellem udlånsiden og obligationssiden.

Desværre har ikke alle finansielle institutters ledelser været i stand til at tackle den vanskelige omstillingsproces, som lavkonjunkturen har nødvendiggjort, og vi har set forhold, som ikke var forenelige med selskabs- og regnskabslovgivningens intentioner. Den slags svigt var en væsentlig del af baggrunden for de skærper af aktieselskabsloven, som blev vedtaget i december 1992, og som træder i kraft den 1. august i år.

To af de mest omtalte begivenheder i de senere år har været udviklingen i de finansielle koncerner Baltica og Hafnia. Disse koncerner opstod som følge af, at de ønskede en større frihed, end virksomheder under Finanstilsynet har. Der er nemlig i bank- og forsikringslovene forbud mod at drive anden virksomhed og mod at foretage spekulationsforretninger. Koncernerne valgte at have et almindeligt aktieselskab som moderselskab og forsikringselskaber og pengeinstitutter som datterselskaber. Disse moderselskaber er naturligvis ikke underkastet tilsyn, men Finanstilsynet kan indhente oplysninger m.v. i det omfang, det er nødvendigt for bedømmelsen af de enkelte selskaber, der er under tilsyn.

At aktieselskaber drives gennem holdingselskaber er der ikke i sig selv noget nyt eller foruroligende i. Det særlige i disse tilfælde var de overordnede koncernstrategier og helhedsbetragtninger, som koncernledelserne har drevet virksomhederne ud fra. Da der i sådanne situationer kan opstå ønske om investeringer, der ikke varetager kundernes interesser bedst muligt, har Finanstilsynet været særlig påpasselig med at kontrollere den slags dispositioner i de selskaber, der er under tilsyn. Undervejs i det forløb, der er mundet ud i en afvikling af Baltica- og Hafnia-koncernerne, har Finanstilsynet løbende påset solvensreglernes overholdelse. En konstatering af en utilstrækkelig solvensgrad er således straks blevet fulgt op af et krav om indbetaling af den konstaterede underdækning. I tilfældet Hafnia er der således i løbet af efteråret 1992 på denne baggrund sket kapitalindskud i størrelsesordenen 2 mia. kr. Det er derved lykkedes at undgå, at selskaber under tilsyn i Hafnia- og Baltica-koncernerne har fået alvorlige problemer til skade for forsikrings-tagere og indskydere.

Men man må ikke afslutte omtalen af disse ulykker uden klart at fastslå, at det i vort samfund er virksomhedernes ledelser og revisorer, som det pålægges både at overholde lovene og sørge for forsvarlig drift af virksomhederne.

Bl.a. har erfaringer med de finansielle koncerner ført til, at der i december måned blev vedtaget en række betydelige skærper af reglerne for holdingselskaber i tilsynslovene. Den største fare i de kendte finansielle koncerner er misbrug af livsforsikringsmidler. For så vidt angår forsikringselskaber har Finanstil-